

Fahida

- Är vi överens då? Tamara spanner ögonen i Fahida.

I tystnaden som uppstår hörs bara det svaga suset från palmkronorna och avlägsna skratt. Fahida vänder blicken ner mot dammen där några småbarn tumlar runt i sanden. De skvätter vatten på varandra och kiknar av skratt när någon tappar balansen och hamnar i vattenlinjen. Hon skruvar på sig och känner hur det bränner till i ögonvråna, det gör det ofta.

Den där blicken från Tamara är både hård och kärleksfull, och den gör ont. Tamaras ögon brukar glittra och leka med allt de ser. Nu är de mörka och hårda och tränger djupt in i Fahida. Men hon vet ännu inte vad hon vill, eller, jo hon vet vad hon vill, men kan inte. Varför kan hon inte? Är hon feg? Det gör ont att tänka så om sig själv.

Fahida drar ned dupattan över ögonen, men inte längre än att hon kan se ut över fälten. Hennes tankar flyger, svävar högt över fält och trädskronor och vill inte landa, medan Tamaras blick fortsätter att tränga in i henne. Hon försöker vinna tid, vill inte svara fast hon måste. Så hon sänker blicken mot fälten; det är snart dags för skörd. Bara tanken på risskörden brukar göra Fahida glad. Alla hjälps åt ute på fälten, alla är uppfyllda av tanken på att förråden ska fyllas, att de ska få nytt utsäde i krukorna, att det ska dofta från ångande kastruller. Vid horisonten skymtar palmer, nimträd och den doftande acacian.

Fahida vänder blicken upp mot himlen. Skyar har bildats i norr; det ska bli regn och det är välkommet. De är beredda. I flera månader har männen arbetat med att förstärka vägen till byn. Hackat loss leran, burit upp den till toppen av vägen och lastat av. Det blir en blåsvart gungig massa som hela tiden växer i höjd och som fötterna sjunker ner i. Nu reser sig vägen flera meter över risfälten, omgiven av den djupa vallgraven. Vägen är lavasvart och slingrande, som en orm som sakta stelnar i solljuset. De kan gå på den mjuka ryggen där skinnet ännu inte stelnat. Vägen lever under alla som färdas på den. Byn lever med den, den förbinder med nästa by och nästa by. Trots regnet.

Fahida tar tag i den tunna dupattan och sveper den över hjässan. Hon har fäst upp sitt långa mörka hår i en knut, men några slingor har lossat och vill leka i vinden. Hon är fortfarande ett barn som vill leka; hon vill att livet ska leka. Snart femton år, både barn och ung kvinna. Men att bli bortgift! Nej, nej, Fahida vrider sig. Tamara har rätt. Hon måste säga ifrån. Och hon måste svara, nu.

Tamara slätar ut sin khameez. Den är turkos med invävd guldtrådar, den vackraste hon har. Idag är hon på besök hemma i byn. Hon vill göra intryck. Visa att hon lever ett gott liv sedan hon flyttade in i Masuds hushåll. Hon hade i alla fall fyllt arton och hon hade inget emot att lämna en vardag som ofta handlade om att slippa hunger. Men att lämna småsyskonen var svårt. Hon tittar lite i smyg på Fahida. Dumma ljuvliga Fahida. Senig som en killing, lekfull som en valp. Som älskar att bada med sina småbröder i dammen, som jagar getter längs bygatan och som tjuvsmakar på kvällens dhal. Hon är bara ett barn, men av detta barn krävs att hon nu står upp för sig själv.

- Är vi överens? Tamara söker efter Fahidas ögon, efter hennes svar.

- Dom bryr sig inte om vad jag säger. I så fall hade dom inte sagt ja när Selim kom hem till oss. Jag är en börda för dom. Fattar du, en börda!

- Fahida, lyssna nu. Det är klart att dom vill att du ska vara kvar hemma, men de tänker att de inte har något val. De har inte råd att låta dig fortsätta skolan och du kan inte bidra med några pengar till familjen. Men det är olagligt. Fattar du, det är olagligt att gifta bort flickor!

- Jag kan inte tjäna några pengar. Nu är det Fahida som spanner blicken i Tamara. Varför ska jag ens försöka?

- Se till att mamma börjar i kvinnogruppen. Där finns flera stycken som lånat till rickshaws och kycklingar och tjänar bra med pengar. Dom får till och med pengar över. Har du sett vilken fin salwar khameez Nazifa har? Hur tror du hon fick den?

Tamara höjer rösten. Hon slår ut med armarna så att det fina guldets i hennes khameez glittrar till.

- Hennes mamma har köpt tyget. Hon tog bussen till Mymensingh och kom hem med tyget.

- Nazifa har sytt den!

Fahida blir ivrig. Hon lutar sig närmare Tamara, beredd att lyssna.

- Där ser du! Är Nazifa med i tjejgruppen?

- Ja.

- Är du det?

-Ja.

- Fahida, nästa gång ni träffas så är det dags att berätta. Är vi överens?

Fahida ser ut mot vägen. Blicken faller på några flickor som bär hem grönsaker i stora korgar. Med ena handen fäst i korgens kant uppe hjässan och med den andra handen fri. De viftar med de fria händerna, drar varandra i håret, skrattar.

Då kommer tankarna på Selim. Han är tjugoåttå år, lång och tanig, men stark. Han är med i arbetet på vägen. Han följer henne alltid med blicken när hon passerar. Den blicken bränner i ryggen ända fram till byn. Säkert vet han att Fahidas familj är fattig. Att det inte går att försörja alla på pappas daglönearbete och att deras jordlott är liten. Att hon ibland får hålla till godo med resterna av kokt ris medan bröderna delar det färska kycklingköttet. Kanske har han inte tänkt sig så mycket i hemgift, och så blir det ju en mindre runt skålarna hemma. De säger det inte rent ut, mamma och pappa, men det är så det är. Hur ser det ut i Selims by? Vilka är kvinnorna i hushållet? Fahida drar efter andan. Hon har hört alldeles för mycket om andra flickor. Sådana som blivit bortgifta och hunsade, slagna, sämre behandlade än strykhundar. Som önskat sig döden, eller flykt till någon industri i Dhaka. Till och med vågat drömma om ett gott liv i Dhaka med egen lägenhet, vänner, kläder. Det händer inte.

Fahida drar in den ljumma middagsluften i näsan, håller den fast och slungar sedan iväg den.

- Ja, jag ska berätta.

Tamara lägger sina händer runt Fahidas kinder och ruskar lite på hennes huvud.

- Allt ska bli bra lillasyster.

- Men jag är rädd, jag känner att jag är rädd.

- För vad! Det är inte din idé och du har inget att skämmas för. Det är ingen skam att vara fattig. Men skammen blir din om du inte står upp för dig själv, och för de som kommer efter dig.

- Jag vet. Jag ska.

- Tänk att du är en tigerunge Fahida. Att modet klöser i dig och vill ut.

Det är fullsatt runt väggarna i plåtskjulet. Fahida tittar skrämt på sina kamrater i gruppen. De pratar och skrattar i ett brus som Fahida knappast uppfattar. Hon är instängd i sig själv; i den förfärliga vissheten om att hon snart ska berätta. Hon har lovat Tamara, och sig själv. Och de har ju pratat om det här i gruppen. Till och med sagt till varandra att tidiga äktenskap är ett av de största problemen i byn. Det hänger en affisch ovanför hennes huvud; en affisch där de har skrivit ned hur de ska göra om någon är på väg att bli bortgift.

Fahida tänker på Selim och allt som är okänt hos honom. Hon tänker på Monsur som bor hemma i byn och som hon alltid lekt med. Hur han tycker om att bara sitta tillsammans med henne vid dammen och göra ingenting, och hur bra det känns.

Det är dags att berätta. Alldeles strax. Först ska de gå igenom vad de uträttat sedan förra mötet och bestämma nya mål.

- Är det någon som har något mer att säga?

Syeda ser sig om i rummet. Hon vet att hon ska vänta en stund. Svaren kan dröja. Det bultar starkt och snabbt i Fahida. Hon tänker att alla måste höra det. Hjärtats dunkande, hennes höga andning och visst kan de se rodnaden som värmer halsen och är på väg att stiga upp mot kinderna.

- Jag har något att berätta, säger Fahida och ser hur snabbt alla vänder sig mot henne. Hon sänker blicken. Vad tänker de? Är de nyfikna? Kommer de att förstå?

Så reser hon sig upp.

- Mina föräldrar har utsett en man åt mig. Han är tjugoåttå år och bor på vägen mot Gouripur.

Fahida drar ett snabbt andetag och ser sig runt. Hon låter blicken glida längs väggarna där flickorna sitter på huk. Det är trångt och värmen har stigit. Några har låtit dupattan glida ner och låtit det mörka hårsvallet falla ner över axlarna. Fahida känner att något lättar inuti. Hon anar medkänsla och beslutsamhet i de andras ögon. Det är inte första, och inte sista gången någon berättar, men den här gången är det hennes tur.

- Jag vill att vi går till hem till mig. Jag vill att ni talar med mina föräldrar.

Det går plötsligt lätt att tala. Fahida känner att hon har sträckt på nacken, bara som av sig självt. Och hon hinner nästan inte tala färdigt innan de andra börjar lägga upp en plan. Vem som ska gå först, vad de ska säga när de kommit fram, vem som ska föra talan inför Fahidas föräldrar och sedan, hur de ska göra om föräldrarna inte vill ändra sitt beslut. De vet att de har rätten på sin sida och det stärker.

- Nu går vi.

Syeda reser sig upp och de andra följer efter. Fahida väntar tills alla kommit ut. Så stänger hon plåtdörren efter sig.

Nu går hela gruppen längs bygatan. De rör sig snabbt in i de smala prången, hoppar med lätta språng över rännilar i den packade leran och håller undan för hönsen. Några småbarn följer efter. Alla, utom Fahida, tränger sig in genom dörren hemma. Hon väljer en plats en bit ut på gården där hon hör, men inte urskiljer några ord. Röster stiger och sjunker därinne, tystnar, höjs.

Fahida försöker andas lugnt. Om de inte lyckas övertala hennes föräldrar kommer de att vända sig till andra vuxna, så har de bestämt. Det har aldrig misslyckats, det har faktiskt inte det. Några regnstänk rör upp i dammet. Fahida lyfter ansiktet och känner svalkan. Det är regnet. Det som ska tvätta de dammiga palmbladen, ge blommor i dikesrenarna, vatten till

djuren, nya skördar. Hon vill bli en del av allt detta.

Fahida sluter ögonen, fyller hela sig med den fuktiga varma luften och känner att hon är Fahida, tigerungen.